

J. Z.

Zadania adwokatury z związku z wejściem w życie kodeksu pracy

---

Palestra 19/1(205), 3-5

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zadania adwokatury w związku z wejściem w życie kodeksu pracy

Do zadań adwokatury w świetle art. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 57, poz. 309) należy — jak wiadomo — w s p ó ł d z i a ł a n i e z sądami i innymi organami państwowymi w zakresie ochrony porządku prawnego PRL oraz u d z i e l a n i e p o m o c y p r a w n e j zgodnie z interesem mas.

Wobec wejścia w życie z dniem 1 stycznia 1975 r. kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141 i 142), pierwszej tego rodzaju kodyfikacji w naszym kraju, stosowne będzie zastanowienie się, jak w związku z nowym prawem powinny być realizowane zadania adwokatury.

Warto przypomnieć, że kodeks pracy stworzył ramy prawne dla pracy zawodowej — licząc w chwili obecnej — z górą 11 milionów pracowników. Jeżeli uwzględnić również członków ich rodzin, nie będzie przesadą, jeśli powiemy, że kodeks ukształtuje — bezpośrednio i pośrednio — warunki życia dwóch trzecich ludności kraju.

Od tego więc, czy nowe ramy stworzone przez kodeks będą na miarę potrzeb i oczekiwań wielomilionowej rzeszy pracujących, czy zostaną przez zainteresowanych dobrze zrozumiane i ocenione i czy będą należycie stosowane, zależeć będzie w dużej mierze m. in. ich zadowolenie z pracy, ich dyscyplina, wreszcie ich dynamika twórcza. A przecież od natężenia ich pracy, od zrozumienia jej społecznej celowości zależy z kolei nie tylko poziom życia ich samych i ich rodzin, ale również przyszłość naszego kraju.

Dlatego niezwykle ważne jest, by kodeks dobrze „pasował” do przebogatych zjawisk i potrzeb, ze względu na które został wydany, by stosowany był możliwie bez wahań, błędów, zaktów i opóźnień, z nadrzędnym celem dobra mas pracujących i socjalistycznej praworządności.

Pod tym więc kątem należy rozpatrzyć rolę adwokatury jako całości oraz poszczególnych jej członków w związku z wejściem w życie kodeksu pracy.

* * *

Obowiązkiem naszym jest pomóc w urzeczywistnieniu zasad i norm nowego prawa, oczywiście w granicach naszych możliwości, zgodnie z wyznaczoną nam rolą i naszym powołaniem.

Tutaj należy przypomnieć, że najbardziej chyba oczywistą rolą adwokata w naszych warunkach jest służyć bezpośrednio p o m o c ą p r a w ą w indywidualnych wypadkach osobom pomocy tej poszukującym. Oczywiście przez pomoc indywidualną rozumieć należy pomoc udzielaną nie tylko osobom fizycznym, ale również zakładom pracy i innym jednostkom, niezależnie od ich formy organizacyjnej.

Nie można zaprzeczyć, że po wejściu w życie kodeksu pracy udzielanie indywidualnej pomocy prawnej zostało zwięźnione. Mianowicie adwokaci nie będą występować w imieniu pracowników przed niektórymi organami powołanymi do rozstrzygania spraw ze stosunku pracy. Dotyczy to: zakładowych i powiatowych komisji rozjemczych oraz powiatowych komisji odwoławczych do spraw pracy, którym praktycznie powierzono całokształt sporów w pierwszej instancji wypływających ze stosunku pracy większości pracowników.

W myśl nowego stanu prawnego adwokat będzie się mógł podjąć zastępstwa prawnego pracownika dopiero od momentu, gdy sprawa będzie mogła przejść lub przejdzie do nowo utworzonych okręgowych sądów pracy i ubezpieczeń społecznych bądź też do Sądu Najwyższego.

Zakłady pracy przed tymiż komisjami będą mogły korzystać z fachowej pomocy swego radcy prawnego. W tym też charakterze adwokaci pełniący funkcje radców prawnych będą mogli udzielać swej pomocy prawnej również przed komisjami rozjemczymi i odwoławczymi, występując w imieniu reprezentowanych przez siebie zakładów pracy.

* * *

Tym większa będzie rola adwokata od momentu, gdy zapadnie orzeczenie komisji, jeżeli trzeba będzie prostować błędy popełnione przez komisje ze szkodą dla pracownika i praworządności. Dotyczyć to będzie zwłaszcza orzeczeń komisji rozjemczych.

Jakkolwiek właściwa możliwość zastępstwa prawnego pracownika (pozostalej rodziny) może być podjęta przez adwokata dopiero od momentu, gdy zapadło orzeczenie komisji, to jednak wydaje się pożądane rozwinięcie przez zespoły adwokackie systemu szybkich konsultacji (poradnictwa) dla szerokich rzesz pracowników już w momencie, gdy powstaje problem, zwłaszcza gdy pracownik powinien wnieść sprawę do komisji. Należy mu pomóc, zwłaszcza pouczyć go, jak przedstawia się jego sytuacja i jakie powinien zebrać dowody, przygotować mu wnioski, pouczyć o sposobie obrony jego praw itd. Doświadczenie z okresu przedkodeksowego wskazuje, jak ważna jest taka forma konsultacji i pomocy prawnej. Ona też ułatwi adwokatowi dalszą obronę praw pracownika, jeżeli później zajdzie tego potrzeba. Chodzi tu oczywiście o współdziałanie w zakresie ochrony porządku prawnego i słusznych praw pracownika.

Adwokat-radca prawny ma oczywiście szersze i łatwiejsze możliwości zarówno udzielania pomocy prawnej, jak i dbałości o stosowanie przepisów kodeksu. Toteż jego zadaniem powinno być niedopuszczanie do sporów, w których słuszność jest po stronie pracownika. Może on bowiem zawsze wyjaśnić sprawę z kim należy bądź to przed powzięciem decyzji przez zakład pracy, bądź też gdy spór już zawiśnie.

Od sumiennego, obiektywnego i śmiałego ustosunkowania się radcy prawnego zależeć będzie zapobieżenie wielu niepotrzebnym sporom i rozgorzczeniu pracowników.

* *
*

Nie będzie chyba przesadą, jeżeli powiemy, że na terenie mniejszych skupisk i ośrodków miejskich adwokaci należą nadal do nielicznej grupy osób obeznanych z prawem. Oni też więc powinni rozwinąć na swym terenie działalność mającą na celu pogłębienie znajomości prawa przede wszystkim we własnym gronie, a następnie również w zakładach pracy. Dotyczy to szczególnie adwokatów-radców prawnych.

Trudno tu narzucać formę tego szkolenia, które w najbliższym czasie powinno objąć bogatą problematykę kodeksu pracy. Mogą to być kursy, dyskusje, odczyty, zaznajamianie z publicystyką, egzaminy itd.

Wszystko to służyć będzie poznaniu i prawidłowemu stosowaniu przepisów kodeksu pracy, a tym samym ochronie porządku prawnego, która jest nadrzędnym zadaniem wszystkich adwokatów.

J.Z.